

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseltük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., félfévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:

BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-Isván-ter 1.**

Egyes számok kaphatók: a dohánytöredékben.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara a keresztény fogyasztási szövetheteken ellen.

Verus.

Érdekes, bár alig néhány lapból álló igénytelen füzetke került a kezünk közé a napokban. Tartalmát tekintve bátran nevezhetnénk pamphletnek is: szerkesztője „a budapesti kereskedelmi és iparkamara“ a következő sokat jelentő, még többet ígérő címet biggyesztette élére: „*Előterjesztés a fogyasztási szövetheteken működéséről a kereskedelmiügyi miniszter urnak teendő jelenlétében.*“

Mint a címe sejteti a jámbor olvasóval, a fogyasztási szövethetekenről esik szó a füzetke gyérszámú lapjain.

Megértéséhez szükségesnek tartjuk a következőket előre bocsátani:

Mint az „előterjesztés“ mondja, „a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ur mult évi november 2-án 59,714,901. VIII. sz. a. leiratot intézett valamennyi kereskedelmi és iparkamaraéhoz, a melyben arra utalt, hogy a kereskedelmi körökben, főleg a detail-kereskedők (a szatócsok, Szerk.) részéről panaszok hangzanak fel a fogyasztási szövetheteken ellen, de mutatkoznak oly jelenségek is, hogy a nagykereskedelm képviselői is üzletileg tartózkodással, sőt ellenszenvvel viselkednek a fogyasztási szövetheteken irányában. E jelenségek felmerülése a miniszter ur nézete szerint indokoltá teszi annak az áthidaló kapocsnak a megkeresését, a mely az esetleges ellentétes érdekeket kiegyenlíthetné s hazai kereskedelmünk és a szövetheteki mozgalom között az összhangot létesíthetné. E törekvések közben a miniszter ur mindenek előtt meg akarta ismerni a tényleges állapotot, illetve a hazai fogyasztási szövetheteki

ügy jelenlegi állását. E cél elérése végett a kamarák feladatává tette, hogy a szükséges adatokat... a kerületeikbe eső fogyasztási szövethetektől beszerzendő adatok, valamint a kamara saját hatáskörében végzendő *lárgyilagos vizsgálódás alapján* terjesszék fel.“

Következik 26 kemény kérdőpont, melyekre a kamaráknak felelnök kellett.

Konstatáljuk, hogy a miniszter úr ebre bizta a hájat. Akárcsak az egerektől kérne valaki tárgyilagoss felvilágosítást a macskák felől.

Az „előterjesztés“ alá Lányci Leó ur neve van írva, kit személyesen nincs szerencsénk ismerni, de annyit mondhatunk, hogy a miniszter úr vargát fogott a kamara érdemdiús elmökében. Kijelentjük, hogy a miniszter urnak kár volt ily nagy apparattal „dolgoznia. Olvassa el két héten keresztül a hazai kis és nagy zsidó lapokat és épen annyit fog megtudni a fogyasztási szövethetekenről, mint a kamara jelentése alapján. Mert az az „előterjesztés“ nem egyéb, mint kivonatolása mindannak, a mi a hazai zsidó sajtóban a szövetheteki ügyről éveken át összeiródott.

Mindenekelőtt azt mondja az „előterjesztés“, hogy a fogyasztási szövetheteknek elküldötté azt a bizonyos 26 kérdő pontot s a beérkezett válaszokat a csatolt táblázatokban vannak összefoglalva.

Nincs módunkban ez állítás igazságát valamennyi szövethetetre vonatkozólag ellenőrizni. Csak annyit mondhatunk, hogy értesülésünk szerint a *székesfejérvári keresztény fogyasztási szövetheteken ez időkig a nevezett kérdőpontokra a kamarának közvetlenül semmi néven nemvezendő „választ“ nem adott. Több adat (a többek között pl. a tagok számára vonatkozó) határozottan téves s így a szövethetektől nem is származha-*

tott. Ha másutt is áll ez az eset, akkor gratulálhatunk a miniszter urnak tanácsosaihoz.

Ugy látjuk, hogy a kamara érzékenységét első sorban a fejérmegyei keresztény fogyasztási szövetheteken bántják. A budapesti és pestmegyei szövethetekenről, melyeknek címéből hiányzik a „keresztény“ jelző, csak kevés szó esik az „előterjesztés“ nagyjelentőségű lapjain. Annál bővebben foglalkozik az „előterjesztés“ a fejérmegyei keresztény fogyasztási szövethetekkel.

Meglepe a tisztelt kamara logikája. Fejérmegyében — ugymond — sűrű egymás mellett vannak a szövetheteken — összesen 15 (ma már 18, Szerk.) — valamennyinek címében ott van a „keresztény“ jelző, a vezetőségekben papok, kántortanítók, néppárti magnások és gazdatisztok foglalnak helyet. Mivel pedig a szövetheteken a „zsidóhíttű“ boltosok tulkapasait hozták fel keletkezésük okául, ebből azt következteti a kamara, hogy: „e szövetheteken alapítása politikai párt-szervezkedéssel áll a legszorosabb összefüggésben!“

Szűgyény logika! Mivel a zsidó szatócsok rossz portékát is drágán árultak, azért a szövetheteken alapítása politikai párt-szervezkedéssel áll a legszorosabb összefüggésben!

Az „előterjesztés“, hogy a szövetheteken politikai jellegét fényesebben igazolja, mint láttuk, ténnyebb azt mondja, hogy a szövetheteken vezetőségében 8 szövetheteken és község plébánosa és káplánja, a többiben hol kántortanító, hol néppárti magnás vagy illyenkek gazdatisztok foglal helyet. Miután a politikálás ily módon be lett bizonyítva, mást kellett „bebizonyítani.“ Azt t. i., hogy az egyházi és világi előjáróság presszionálja a népet oly irányban, hogy az a szövethetekenél vásároljon. Igen ám, csak hogy azt a minisz-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

A hallgatás birodalma.

— Hallgass reám — szólott hozzám a sátán és kezét a fejemre tette. — Egy ridég, mostoha vidékéről fogok neked beszélni, amely ott fekszik a Zaira partján, ahol a csönd, a nyugalom nem leli föl otthonát. A folyó vize nem siet a tenger felé, hanem zavaros, sárgás-vörös színű habjának minden fodra meg-megremeg a nap vérvörös világában. A folyó mindkét partján mértföldnyi messzeségben egy óriási, kietlen sivatag terül el. A víz felszínét a tavirózsák nagy szirmai fedik és kanyargó, vékony indájakat mélyen bebújtatják az iszapos fenékbe. Busan, szomoruan susognak, mintha valami fájdalmas sóhaj kelne a rózsák szirmajból.

Á pusztaságot sötét erdő övezi, amelynek apró, törpe fái hasonlók a tövisbokorhoz. Száraz galyaik megzörrennek, mintha a szél rázná lomb-talan sudarukat. Az erdő mélyén óriási égbenyuló fák emelkednek és ezek is egyre zizegnek, susognak. Az elszáradt rügyeken egy-egy harmatcsepp csillog, amelyek lassan lecsöpögnek a vad bozótára. Olyanok, mintha könnyű volnának a siránkozó természetek.

A fák tövében csunya, mérges növények, vad páfrányok terjesszék ki széles, nagy leveleiket.

A magasban komor, szürke felhők sietve rohannak tova. Egymást ütik a fekete gomolyok és a sötét látóhatáron úgy tűnnek föl, mintha a magasból alázuhanó vizesés volna. Vihar nem

dül, de azért a Zaira mentén nincs csend. — A tompa zúgás-bugás egyre hallik és a tavi rózsák síráma egyre fájóbb, zokogóbb lesz.

Éjszaka volt. Az eső sűrű csöppekben esett a földre. A vízcseppek mielőtt a földre értek, vérré változtak.

En egymagamban, egyedül álltam ott a kietlen pusztaság ingoványán. Fejemet a hulló eső csapdosta. A tavi rózsák pedig felém sóhajtoztak, mélán, fájdalmasan, szomoruan.

Egyszer csak fölkel a hold. Vörslő korongja előtt gyöngé felhőfoszlány lebegett, mintha lengő gyászlatyol lett volna. Az egész tájat halvány vörös világosság öntötte el. A folyó tulsó partján egy magas, kopár sziklafalat vettem észre, a melynek szürkésége ijesztően hatott a rémséges éjszakában. — A sziklafalon valami írás volt bevésvé, de a betűket nem láttam tisztán. Közelebb mentem, — átkeltem a tavirózsákfedte folyón és miközben az ingoványban lábaltam, a hold hirtelen erősebb vörös fény nyel kezdett ragyogni és e világosságnál elolvashattam a sziklába vésett fölírás.

„Bánat“ — ez a szó volt odairva. Még egyszer föltekinttem a ridég sziklaromra és egy kiálló párkány szélén egy sötét emberalakot pillantottam meg. Hatalmas termetű fűfúnak látszott. Izmos erőteljes tagjait nagy fehér tógata karta. Arca a hold fényében oly különösnek tetszett. Szeliden villogó szemében csillogó könyörgött és nemes arcvonásai átszellemültek, isteneket látszottak. Magas homlokára dus fekete fűrtjei vetettek árnyékot. Nézése elmélázó, szomorú volt és tekintetével elárulta, hogy mélységes bánat, életuntság győtri és hogy az egyedüllet,

a magány után sóvárog. Ott ült a sziklán, fejét busan a tenyerébe hajította és szomoruan nézte a gyászos vidéket. A hold tányérvárt elfedték a szürke felhőfoszlányok és az éj mind sötétebb és félelmetesebb lett. A tógájába burkolozó férfiú pedig csak egyre-egyre nézte a hajlongó, ingó fákot, a repülő felhőket, a tavirózsáknak libbenő szirmait, a rezgő víz tükért és megborzadt.

Lassan, óvatosan visszatértem a víz partjára, elmerültem a Zaira piszkos habjaiba, úgy hogy a vízi liliumok széles levelei majdnem teljesen elfödtek. Ekkor hirtelen újból kibukkantam és parancsszóma az ingoványban pihenő vizilovak belébugáltak az éjszakába. A férfiú pedig, ott fent a szikla ormán még jobban megremegett. Majd megparancsoltam a pihenő elemeknek, hogy lépjenek ki rejtkehelyeikből és pusztítva száguldjanak végig a siránkozó tájon.

Az eget cikázó villámok szeltek át; a dörgés megrázkódhatta a levegőt, a földet; a szélvész végigzugott az erdő fölött és a fölkbácsolt hullámok mind széleséket pedig eldöntötte a piszkos ár és a vízi liliumok siránkozva simultak egymáshoz.

A férfi még mindig ott ült a sziklacsúcson és tagjai reszketek.

Haragom mind jobban fölgerjedt és átkommal elhallgattattam a rengő mennydörgést, a sügörgő szirkomokat — és mindenütt csend, nesztelenség uralkodott.

A mennydörgés eltűnt, a felhők csüggedten lebegették a magasban. A víz árja visszahúzódott medrére és a habok csobogása elnémult. A fa ágai nem hajladoztak tovább.

Minden halgatott.

ter is tudja, hogy a „néppárti magnások és az ilyenek gazdatisztjei” nem egészen elüljárói a népek. Elfelelt tehát, a mit fennebb mondott s kijelenti, hogy „a szövetkezetek vezetőségében a lelkészeket kívül helyet foglalnak községi bírák, jegyzők, községi orvosok, tanítók, iskolaszéki elnökök, sőt egy szövetkezetben a szolgabíró is.” Tagadhatatlan, hogy itt mintha félig-meddig meg volna a logika, de hát most meg hová lesz a politika? Vagy csak nem hiszi komolyan a tisztelt kamara, hogy ma Magyarországon községi jegyzők és szolgabírák (hogy a többiről ne is szólnunk) néppárti politikát csinálnak?

(Folyt. köv.)

Haragszik a moóri bíró . . .

A ki haragszik és villámokat szeretne szórni, annak rendesen nincs igaza. Az igazság kutatásához mindig higgadt, komoly percekre van szükség, mert hisz a harag, az indulat rendesen oly ténnyel viszi az embert, a melyen igen könnyen veszedelmebe juttat. Kovách Sándor moóri főszolgabíró ur alig vallja ezt az elvet. Erre enged következtetni az a nyilatkozat, mely levél formában a „Székesfehérvár és Vidéke” e hó 20-iki számában látott napvilágot, s mert mi nem Kovách Sándor magánközleményével, hanem a „moóri főszolgabíróval” foglalkozunk, de meg azért is, hogy a községnek minél szélesebb körben értesüljön a szolgabíró ur védő-nyilatkozatáról: neki is kedves szolgálatot vélnünk tenni, midőn a nevezett lapírtásunkhoz intézett sorokat szöszszint közöljük:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Fejérmegyei Napló” f. évi 55. számában „Ismét Moór” címen csekély személyemmel is foglalkozik. Bizonyos undorral válaszolok, de kénytelen vagyok vele. Elvem nem bántani senkit, de ha valaki engem keres, annak állók rendelkezésére.

En Moóron 80 hold szőlőt telepítettem, abba családomnak 80 ezer korona készpénzt fektettem bele, ezenkívül hitelt is vettem igénybe annyit, a mit az utolsó garasig én fogok visszafizetni, nem a „Fejérmegyei Napló.”

Hogy a moóriak iránt a keresztény jó indulatot azon újságíró gyakorolja-e, a ki minden ok nélkül oly tisztviselőt gyanusít, ki 22 évi közpályán a hozzáférhetetlen tárgyalog-

Főpillantottam a sziklafala, amelyről időközben eltűnt az előbbi fölírás és helyében ez a szó volt olvasható: „Hallgatás.”

A férfi arca elsápadt az ijedségtől. Fölvetette a fejét és hallgatni kezdett . . .

Hiába. A határtalan nagy pusztaságon mélységes némaság honolt. Egy árva hang sem hallatszott, csak a sziklába vésett betűk mintha busan ezt mondogatták volna: „Hallgatás!”

A férfi fölkelte helyéről, megfordult és futásnak eredt. Egyszer sebesebben futott, míg végre eltűnt a sötét éjszakában . . .

A mágusok csattos könyveiben csodaszép regék és legendák vannak.

Olvashatunk bennük az ég pompájáról, a mélységes tenger fenségéről, a berkek, ligetek tündéri titkairól, mindenről, a mi csodás, magasztos, isteni.

Bölcs szavak azok is, a melyek a régi sibilálkba vannak eltemetve és bölcs szavaktól visszhangzottak Dodona berkei is.

De oly igaz, mint hogy Allah él és uralkodik, hogy a sátn elbeszélésénél, a ki előttem egy sötét üregben csereszédett le, soha csodásabbat nem hallottam. S mikor befejezte beszédét, ide-oda hömpörögött a gödörben és hangosan kacagott, nevetett.

De én nem tudtam vele együtt nevetni, a miért elátkozott.

A hiúz, a sirok örök lakója odacsuszott a sátn lábaihoz és hódolatlejtessen nézett föl reá.

Poe A. Edgar.

ságot soha szem elől nem tévesztette, vagy pedig azon főszolgabíró, ki megfeszített erővel de becsületességgel és tisztességgel küzd a létért és saját vagyónának kockázatásával napszámoknak 8 év óta évente 30 ezer koronát fizet ki, a józan község érdekeire bízom.

Azonban néppárti közügy ürügye alatt, papi köntös alá bujt felelősséggel engemet mint köztisztviselőt nem vádolni, hanem magántartozásomat szememre vetve, a sorok között ál-nokul gyanusítani nem tisztességes dolog.

Kérem tekintetes Szerkesztő urat, hogy ezen válasznak becses lapjában helyet adni sziveskedjék, melyek után maradtam kiváló tisztelettel — Moór, 1902. május hó 19-én.

Kovách Sándor, főszolgabíró.

Mielőtt e nyilatkozattal foglalkoznánk, a teljes tisztánlátás megkívánja, hogy idézzük a lapunkban megjelent cikk ama részét, mely után a fenti haragos levél megírását a főszolgabíró ur saját menségére helyénvalónak találta.

... az általános bizalmatlanságban leli magyarázatát a nép felfogásában maig is uralgó közhit, hogy saját főszolgabírójukhoz sem ragaszkodhatnak teljes bizalommal, főleg a két év előtti Fleischmann-féle borhamisítás óta. Nem ismerjük ez ügy anyagát, nem volt módunkban a lefolyt kihágási eljárás közlemből vizsgálni, ámde az a körülmény, hogy a főszolgabíró Korb Mihály községi bíróval, Szing György községi gyámperintárnokkal, Frey János községi törvénybíróval, de meg egyben kivül Fleischmann Gusztáv Jakabbal, *kinék testvére ellen borhamisítás miatt a kihágási eljárás folytatott, bizonyos financiális kötelességekben volt és van, egy cseppet sem alkalmas a község bizalmának fokozására.*

Megengedjük, hogy a főszolgabíró ur megőrizte az anyagi gondok közepette is bírói függetlenségét, mégsem csodálhatjuk, hogy a köznép éppen ez ügyben ily körülmények között nem látott a kihágási eljárás folyamán oly erélyt, mint a minőt látni szeretett volna egy borvidék jóhírnevének megóvása érdekében.

Az első, a mi a főszolgabíró ur nyilatkozatában még a felületes olvasónak is feltűnik, az, hogy egyetlen egy kijelentésünket sem képes megcáfolni, sőt ezt meg sem kíséri, hanem e helyett aztán a régi pandurvilágra emlékeztető szalon-stilusban gorbombáskodik, bizonyára azért, mert legszebb színben így tüntetheti fel önmagát. Pedig mennyivel szebb lenne, ha kijelenthetné, hogy a községi bírónak, a községi gyámperintárnoknak, községi törvénybíróknak, Fleischmann Gusztáv Jakabnak vagy mondjuk a csákvári jegyzőnek nem *lekötelezettje*, ha persze sem most, sem a multban anyagiakban segítő jobbukat igénybe nem vette volna. Mert ne higye ám főszolgabíró ur, hogy foglalkoznánk az ön anyagi terheivel, ha nem közzszolgálatban, de főleg ha nem szolgabírói minőségben működnek. Sőt még akkor sem tennék ezt, — a mint egyéb tartozásainál sem tesszük — ha nem épen oly személyekkel szemben állana fenn az ön financiális kötelessége, a kik önnel, mint a moóri járás első tisztviselőjének közvetlen felügyeleti hatalma alatt állanak. Tudja ön ezt főszolgabíró ur nagyon jól s így azt is tudja, hogy csakis ilyen szempontból foglalkozhatunk az ön *privát* adósságának egy csekély részével. Hogy ezt tudja főszolgabíró ur, joggal tételezzük fel, mert nem hisztjük, hogy főszolgabírói minőségében nem találkozott volna a törvényhatóságokról szóló 1886. évi XXI. t.-c. 71. §-ával, melynek ideavágó pontját a közigazgatási törvényekben járlatlanok és gyengébbek kedvéért citálunk:

„A községi közegekkel szemben szolgálati engedelmesség és kisebbfokú hanyagság esetében, az illetők meghallgatásával, de a fellebbezés kizárásával annyiszor — mennyiszor rendeltetését alkalmazhat, mely áll 5 forintig terjedő és a község jegyzői nyugdíjára fordítandó pénzintézetből, fennmaradván a foglyalmi törvények ön alá első választásukra nézve a későbbi felelősségre vonás joga.”

Ez a joga és kötelessége a főszolgabírónak. Ezt a jogot és kötelességet szerény véleményünk szerint csak akkor lehet minden kételyt kizáró tárgyalogossággal teljesíteni, ha a főszolgabíró minden tekintetben megőri függetlenségét alárendelt közegekkel szemben. E nélkül lehet, hogy lelkiismeretét meg tudja nyugtatni, a bizalmatlan-

ságot azonban el nem kerüli. Ez közéleti felfogás, a társadalmi életben nap-nap után érvényesül s így nem ok nélkül kell érvényesülnie a hivatali életben is. Így is van. Próbálja meg egy hadnagy a váltóját valamelyik káplárja kezességével felfolyósítani, mi lesz a következmény? Búcsút vehet a kardbójától örökre. De tegye meg csak egy örmester az alantosával, elveszi érte büntetését.

Talán ezek után nem veszi rossz néven a főszolgabíró ur, hogy előzetes bejegyzése nélkül bátorságot vettünk magunknak az ön által aligha kedvelt néppárti organumának hasábjában a főszolgabírói teljes függetlenségét talán bizonyos mértékig s bizonyos személyekkel szemben korlátozó adósság-kérdéssel foglalkozni. Hogy ezt most ily formában kifejtettük, erre a főszolgabíró ur nem épen barátságos nyilatkozata kényszerített bennünket.

Tartozunk azonban egynémely felvilágosítással is a főszolgabíró urnak, mert nyilatkozatában hatalmasan téved s feltételezzük, hogy e tévedése alapján, de még ez esetben is jogtalanul gyanusít.

A főszolgabíró ur ugyanis azt mondja: „Azonban néppárti közügy ürügye alatt, papi köntös alá bujt felelősséggel engemet, mint köztisztviselőt nem vádolni, hanem magántartozásomat szememre vetve, a sorok között ál-nokul gyanusítani nem tisztességes dolog.”

Hát ha főszolgabíró ur hivatali vagy nem hivatali szereplésében a tárgyi igazságot úgy keresi és találja meg, a mint a jelen esetben és ilyéni merészel, akkor csak sajnálhatjuk a moóri járás községét, mert bizony ez esetben olyan messze van az igazságtól, mint Makó Jeruzsálemtól.

Vagy sértésnek vette főszolgabíró ur a cikünkben foglaltakat vagy nem. Ha sértésnek vette, hivatali állása teszi kötelességévé az elégtélszerű szerzést; ha nem *vehette* sértésnek, mert igaz, nincs joga a fenti kijelentést megtenni. Ámde sérelem esetén sem ez a módja az elégtétel szerzésnek. Ha azt hitte a főszolgabíró ur, hogy „papi köntös alá bujt felelősséggel” íródott a neki nem tetsző cikk, nagyontéved, mert — e kijelentéssel ugyan nem tartozunk — tényleg nem papiégyén irta. De írta légyen pap vagy más, annyit feltételeztünk a főszolgabíró uról, hogy — 22 éven át — joga kvalifikációt igénylő hivatali állást tölteni be — tudja, miszerint judikaturánkban már nem mai keletű a törvény előtti egyenlőség. Főszolgabíró ur, ha eddig nem tudta volna, hát vagyunk bátrak tudomására hozni, hogy önnek is joga van ám még pappal szemben is törvényes uton elégtételt szerezni.

Ámde a nyilatkozatnak fentebb idézett része arra a meggyőződésre juttat bennünket, hogy a főszolgabíró ur nem nagy hive ez esetben a törvényes formáknak, ő bizonyára mint a kor színvonalán álló intelligens, előkelő társadalmi állású férfiú szívesebben lép lovagias térre s még főszolgabírói minőségére tett kijelentések esetén is készséggel helyezi magát a törvény tilalma dacára is a gyilkoló fegyverek hatalma alá.

Mi legalább ezt olvastuk ki nyilatkozatának végső sorából. És ha a főszolgabíró ur a párbanak, ezen büntető törvénykönyvből ütköző, hatalmas társadalmi betegségnek barátja, akkor tudnia kellene, hogy az elégteltszerzés nem az általa alkalmazott módon történik. „Papi köntös alá bujtatott felelősségről” beszél a nélkül, hogy ismerne a cikk íróját s így majdnem úgy tűnik fel a dolog, mintha örülne neki, hogy a lap homlokzatán egy pap nevét találta. Ez talán mégsem helyes lovagias felfogás. Ha már valaki olyan nagyon emlegeti azt a „reverendá alá bujt felelősséget,” ha már olyan nagyon iparkodik jelét adni a jelen kor lovagias felfogásának, legalább használja azokat a formákat, melyek a felfogásban leledző urakra nézve talán kötelezők is. És e felfogás szerint a cikk tudomásul vétele után talán még sem lett volna szabad elmulasza a magyarázatkerést vagy a provokációt, mert bizony így a főszolgabíró uréhoz hasonló lovagias felfogásban élő emberek még több esetben nagyon is lovagiatlan eljárást találnak nem is tekintve azt, hogy lovagias felfogás szerinti olyan egyént, a ki elégtételt nem vehet, lovag meg nem sért. Ön papnak hitte a cikk íróját és mégis kegyetlenül gorbombáskodott, noha egyetlen egy szavunkat sem képes megcáfolni. Higye

— **A viharágyu sebesültje.** Hatalmas jégfelhők tornyosultak f. hó 20-án Tárnok község felett, könnybe lábbadt a szántó-velő nép szeme, mert egy esztendői kenyérét, keserves keresményét látta veszélyeztetve. A borzasztó idő előjeleink láttára gróf Wimpfen nagybirtokos vincellérje, *Olvitiz* Szilveszter rémülten szaladt az öreghegyi viharágyuhoz, hogy lövöldözésével elhárítsa a veszélyt. A jégeső nem maradt el, sőt e mellett az ügybuzgó vincellér könnyen fizethetett volna életével gondatlan eljárásáért. Nem volt ugyanis gyújtósínörja s gyufával gyújtotta meg a viharágyuba helyezett puskaport. A gyújtás pillanatában a puskapor explodált, s szemközti csapta a szerencsétlen embert úgy, hogy félarcán súlyos égési sebeket szenvedett, haja és bajusza teljesen elégett, sőt még kabátja is tüzet fogott. A felszaporó lángok dacára sem vesztette el *Olvitiz* a lélekjelenlétét, hanem gyorsan letépte magáról a kabátot s a viharágyu mellett épített kunyhóban keresett menedéket. Égő ruhafoszlyaival feltétlenül halálát leli e helyen, ha nem gondolt az ott elhelyezett puskaporos dobozra, a melyet belépésekor nyomban kidobott a kunyhóból. A környékbeliek eleinte nem merték megközelíteni a viharágyut s így csak órák múltán keresték fel az égési sebek folytán sokat szenvedett vincellért s Berki pusztán levő lakására szállították, a hol *Wéil* Dávid sóskúti orvos vette gyógykezelés alá. A szerencsétlenség oka kizárólag *Olvitiz* gondatlansága s így felelőségre senkit sem lehet vonni.

— **Kanyaró Nagy-Láng községben** az eleinte csak szórányosan mutatkozó kanyaró az utóbbi napokban járványszerűleg lépett fel a gyermekek között. A hatóság megtegte a szükséges óvintézkedéseket.

— **Jégverés a megyében.** A milyen abnormális volt a téli időszak, ép oly szomorúan köszönt be a nyár is. Szinte kétségbeesztő az elemi csapások korai de annál gyakrabban ismétlődő jelentkezése. A gyakori esőzések után újabban ismét károm helyről vettünk honi híreket. F. hó 20-án óriási jégeső volt Etyekben, mely mintegy félórát tartott s a szállót nagyrészt elpusztította. A kár egyelőre kiszámíthatatlan. Tárnokról is hasonló hírt vettünk, a szállókban, de a vetésekben is nagy kárt tett a jég. — **Moór** felett f. hó 20-án vonult egy jégfelhő, szerencsére azonban csak a Lóthölygven tett látogatást s nagyon csekély kárt okozott.

— **Pákozdi csendélet.** F. hó 19-dikén Gánsi Dániel pákozdi kocsmáros minden áron jó üzletet akart csinálni s mert másképp sehogyan sem ment, táncmulatságot tartott a hatóság tudta és beleegyezése nélkül. Össze is toborozta a muzsikásokat a község fiatalágának egy részét s hogy a pünkösdi mulatság emlékezetes maradjon nem elégedtek meg a jókedvvel, szükség volt egy kis csete-patéra, a mit bizony kazar polgártársunknak nem volt elég bátorsága megátolni. A tusa vége az lett, hogy Kovács Ferenc és Szabó Ferenc súlyos, Szatmári István, Varga József, Törzsök Sándor és Göllein Mihály könnyebb természetű testisértést szenvedtek. A verekedő legények elveszik megérdemelt büntetésüket s azt hisszük Gánsi kocsmáros sem szabad büntetlenül hagyni. Tudunkkal ugyanis a nevezett kocsmárosnak éjjeli 12 óráig záróra hosszabbítása van s ezt az engedélyt csak oly kikötéssel kapta, hogy a legcsekélyebb rendzavarás esetén záróhosszabbítási engedélyt megvonják. Elkétkintve attól, hogy a kedvezményt élvező kazar polgártárs minden hatósági engedély nélkül tartotta a táncmulatságot, a most leirt verekedés elég rendzavarásnak tekinthető s így nem ok nélkül hisszük, hogy *Kálmán* Vince főszolgabíró csak kötelességet teljesít, midőn az engedélyt megvonja.

— **Szűkített katona.** *Czifrik* István, győrmegeyi, pusztai-járási születésű, 17-ik honv. gyalogezred 1-ső századbeli honvéd, megunta a katona-kenyérét, a féljóbort meg a félbalt, *hátra arc*-ot csinált és rövidesen búcsút mondott a laktanyának. *Czifrik* különben már többször nyilvánított hasonló szándékot s nem ez az első eset, hogy ott hagyta katonáikat, sőt annyiszor ellenszegült a katona-regulának, hogy nemrégiben büntetésből Veszprémből Fejérvárra helyezték át. Tegnap hajnalban tünt el s azóta erősen ütök a nyomát, a míg a nyakát is meg nem csipik.

— **Sertésvész és sertésorbán.** Igar községben a sertésvész, Tác községben pedig a sertésorbán járvány szerűleg fellépett. A hatóság a vesztegárt elrendelte s így a hatóság részéről a kötelezszerű óvintézkedések foganatosítása megtörtént.

— **Tűz a vidéken.** Ondódról írják lapunknak, hogy ott f. hó 17-én este 10 óra tájban Kertész József istállója kigyulladt s mire észrevették, már a ház is lángokban állott. Miután az istállóban levő állatokat nagy nehezen sikerült megmenteni, az oltáshoz fogott a község munkabíró lakossága s néhány órai erős munka után lokalizálták a tüzet. Elégett az istálló s a ház nádtetőzete. A kár mintegy 800 korona, mely összeg biztosítás folytán megtérül. A tűz keletkezésének okát eddig a hatóság nem tudta megállapítani.

VASUTI MENETREND.

— Érvényes 1902. Május 1-től 1902. Október 1-ig —

Budapest	Székesfehérvár	Nagy-Kanizsa
indul	érkezik	indul
Gy. v. 8.00 este	9.17 este	9.23 este
Gy. v. 8.00 regg.	9.16 d. e.	9.21 d. e.
Sz. v. 8.50 regg.	9.00 d. e.	9.26 d. e.
Sz. v. 9.55 este	1.57 este	12.03 este
Sz. v. 2.00 d. u.	4.01 d. u.	4.13 d. u.
Sz. v. 4.35 d. u.	6.45 d. u.	6.50 d. u.
Sz. v. 6.50 regg.	7.17 d. e.	7.23 d. e.
Sz. v. 4.16 d. u.	6.05 este****)	10.11 d. e.***)

*) Csak N.-Kanizsáig köteleződik.
 **) Ezen vonat csak f. év jún. 20-tól szept. 10-ig naponta Bpest-ről B.-Szt.-Györgyig, B.-Szt.-Györgytől Kanizsáig csak vasár- és Ünnepnapon köteleződik.
 ***) Júli. 1-től auguszt. 31-ig köteleződik, kizárólag B.-Szt.-Györgyig.
 ****) Kizárólag csak Bpest-ről Székesfehérvárig köteleződik.

Pragerhof	Székesfehérvár	Budapest
indul	érkezik	indul
Gy. v. 3.30 éjjel	8.27 d. e.	8.35 d. e.
Gy. v. 2.25 d. u.	7.52 este	8.00 este
Sz. v. 9.06 d. e.	6.09 d. u.	6.19 d. u.
Sz. v. 8.25 este	4.23 regg.	4.31 regg.
Sz. v. 9.30 d. e.	1.58 d. u.	2.42 d. u.
Sz. v. 4.20 regg.	7.46 regg.	7.56 regg.
Sz. v. 6.50 d. u.	9.45 este	9.51 este
Sz. v.	6.25 regg.	8.30 regg.***)

*) Naponta Kanizsától Bpestig.
 **) Június 20-tól szeptember 10-ig B.-Szt.-Györgytől Bpestig vasár- és Ünnepnapon, egyéb napokon Kanizsától Bpestig.
 ***) Július 1-től auguszt. 31-ig kizárólag B.-Szt.-Györgytől Bpestig.
 ****) Naponta Székesfehérvártól Bpestig.

Komárom	Székesfehérvár
indul	érkezik
Sz. v. 3.30 regg.	6.16 regg.
Sz. v. 12.14 d. u.	2.27 d. u.
V. v. 6.20 este	11.09 éjjel.

Székesfehérvár	Komárom
indul	érkezik
Sz. v. 6.28 regg.	8.46 regg.
V. v. 9.50 d. e.	2.27 d. u.
Sz. v. 9.32 este	12.32 éjjel.

Székesfehérvár	Veszprém	Veszprém	Székesfehérvár
indul	érkezik	indul	érkezik
Sz. v. 4.23 regg.	7.51 d. e.	V. v. 4.52 regg.	6.10 regg.
Sz. v. 9.31 d. e.	10.45 d. e.	Sz. v. 7.11 regg.	8.22 regg.
V. v. 12.25 d. u.	2.02 d. u.	Sz. v. 4.53 d. u.	6.04 este
V. v. 9.27 este	10.50 éjjel		10.09 este*)

*) Nyáron június 1-től szeptem. 16-ig csütörtök, vasár- és Ünnepnap.

Székesfehérvár	Adony-Szabolcs	Paks
indul	érkezik	érkezik
V. v. 9.10 regg.	7.39 regg.	8.08 d. u.
V. v. 4.06 d. u.	7.30 d. u.	9.33 este

Paks	Adony-Szabolcs	Székesfehérvár
indul	érkezik	érkezik
V. v. 2.00 éjjel	6.38 regg.	7.39 regg.
V. v. 1.19 d. u.	6.11 este	7.30 este

Székesfehérvár	Bicske	Bicske	Székesfehérvár
indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 9.36 regg.	12.09 regg.	5.51 regg.	8.17 regg.
V. v. 2.55 d. u.	5.44 d. u.	6.24 este	8.42 este

Székesfehérvár	Sárbogárd	Sárbogárd	Székesfehérvár
indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 9.22 regg.	10.36 d. e.	6.34 regg.	8.12 regg.
V. v. 2.50 d. u.	4.30 d. u.	1.00 d. u.	2.37 d. u.

ÓRA JAVÍTÓ MŰHELY
 Ungvári J., Kossuth-utca 2. sz.

Elvállal mindennemű óra javításokat jótállás mellett. Inga és fali órák javítása végett elegendő egy levelező-lapon értesíteni, óra javító műhely Kossuth-utca 2. sz. cím alatt és azt a háztól elhozatom.

Aki szállót vagy házat venni vagy eladni óhajt,
 ugyszintén ki **értékpapírt venni vagy eladni akar,**
 úgy forduljon hozzám, mert mindezt a leggyorsabban eszközölöm.

KRAUSZ F. VILMOS
 Basa-utca 2. szám.

Hirdetések
 a „Fejérmegyei Napló”
 részére
 jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban
 Szent-István-tér 1.

Számmér Kálmán
 könyvnyomdájában
 Sz.-Fehérvár, Kossuth-u. 11. sz.
 mindennemű könyvnyomdai munkák gyorsan és jutányos áron készíttetnek el.